

Marie Kessels

Ruw

ROMAN

2009
DE BEZIGE BIJ
AMSTERDAM

Hoe redden we ons hieruit?

Ruiken als er regen komt! De geur gaat aan de regen vooraf! Een voorafschaduwning van die typische regengeur, die als een damp boven de grond hangt. Niet alleen het gras en de bomen en struiken maar ook de straten en trottoirs en het steen van de huizen geuren vannacht uitbundig, net stenen van een oud kasteel.

De westenwind voert ook een brandlucht mee, er is ergens brand, misschien twintig kilometer verderop. De betovering door zoveel geuren is sterk, ik word erdoor bedwelmd en vergeet me te concentreren op het inprenten van mijn route. Wat een gestuntel! De majesteit van de wind vergruist alle andere zintuiglijke sensaties en brengt mijn oriëntatiegevoel zo in de war dat alleen een hoge bewegingssnelheid me nog een besef van eenheid en continuïteit zou kunnen geven.

Maar een hoge bewegingssnelheid vereist een kalme onverschrokkenheid en die is wel wat moeilijk te bereiken als je overal tegenop botst en door bladeren aan overhangende takken in het gezicht wordt geslagen tot je je in een delirium waant.

Op gemakkelijker routes dan deze door de Annastraat, zoals de route langs de Grote Vaart, kan ik me het gedachteloos genieten van de wind en van alle mogelijke geuren wél permitteren.

Mijn eerste verslagje van een nachtelijke verkenningstocht door de stad, mijn eerste, hotsende en botsende zinnen in braille, driemaal gecorrigeerd, zodat er op mijn vingers zwellingen zijn ontstaan door de wrijving bij het prikken in het papier met de braillestift. Nu kan ik eindelijk teruglezen wat ik heb geschreven. Ik maak ook een versie in potlood, vluchtiger dan letters in zand; naderhand vind ik niets terug behalve de prikjes in het papier om het begin van de regels aan te geven. Don, onze doctor, heeft de brailleletters van internet gehaald en daarna heb ik ze keer op keer overgeschreven met een veiligheidsspeld, schots en scheef, nét herkenbaar, tot de postzending kwam met de schrijfmaterialen, en de stok.

Mijn vrienden zijn zo goed geweest me van het begin af aan heel weinig te hulp te schieten; ik heb ze wat dat betreft ook op rantsoen gezet, al ben ik daar niet altijd even consequent in. Soms bel ik Don in paniek om een of andere onbenulligheid, maar zodra hij de telefoon opneemt heb ik al spijt van mijn opwelling. Meestal volstaat het me de gestalten van mijn vrienden voor de geest te halen, ieder gehuld in een lichtkrans.

Don, met zijn benige gezicht en zijn droge huid, die ritstelt in de kou.

Ernst, sponzig van lichaam, introvert van karakter.

Ingeborg, de begeesterde, boerenslimme.

Zij houden zich toch ook flink in moeilijke omstandigheden!

's Nachts droom ik van braille, het lezen en het schrijven, en 's morgens word ik wakker met gloeiende en kloppende vingertoppen. In plaats van brailleletters verschijnen er ook wel cyrillische letters, in een Russische krant die ik harts-

tochtelijk bestudeer, in gezelschap van moeder, uitgerekend met moeder, anderhalf jaar nadat haar as is verstrooid. Ze rijdt opeens ook auto, ze zwaait naar ons, ze is nergens bang voor. Naar mij roept ze merkwaardigerwijs niet ‘Gemma’ maar ‘Clemens’: de naam voor haar tweede levend geboren kind als het een jongen was geweest. Even later verandert ze in een weelderige, blinde pin-up en de hele bewoonde wereld om haar heen verandert in een onafzienbaar lange rij showrooms en warenhuizen met helverlichte etalages, die me in verbijstering wakker laten worden.

Maar vannacht had ik een echte blindendroom, waarin de slecht geschoren kin van Ernst over mijn huid schuurde en overal ‘zwarte vegen’ achterliet, alsof mijn hele lichaamsoppervlak al de functie van kijkend oog overgenomen had.

Of kan dat niet na vier maanden, dromen als een blinde? Onze fantasie is zo snel geprikkeld en zo moeilijk tot de orde te roepen...

Het ongeluk was op 13 januari van dit jaar. Het gebeurde zo snel dat ik er nauwelijks een herinnering aan heb. Eén verschrikkelijk ogenblik, nog voor de klap, daarna een oorverdovend geluid als van een explosie, een knal, waarin mijn pijn (die er toch geweest moet zijn) verloren ging. De deur van een op de stoep geparkeerde vrachtwagen met in koeienletters DOLLEVOET erop werd in mijn gezicht geslagen, juist toen ik nieuwsgierig omhoogkeek naar de cabine en tegelijk de ruimte probeerde te schatten tussen de zijkant van de wagen en de huizenrij, op het Erasmusplein. Niet eens een echt ongeluk met gierende banden en veel blikshade, al heerste er vast en zeker een opwindende chaos van bloed, een vallend lichaam, geschreeuw, een

brancard, publiek. Voor mij was er niets dan dat ene lichtgevende ogenblik, vergelijkbaar met het altijd en eeuwig gevreesde ogenblik waarop de balustrade van een balkon het plotseling begeeft onder mijn gewicht; alleen kreeg ik in dit geval niet de tijd om te anticiperen op de klap.

Botsplinters van mijn voorhoofdsbeen hebben aan allebei de kanten de oogzenuw doorgesneden, niets meer aan te doen.

Of ze moeten onder mijn schedeldak vlug een chip implanteren.

De zinnen die ik schrijf hotsen en botsen nog altijd, merk ik, en de toon ervan is wat bruusk, waarschijnlijk omdat elk woord met moeizaam beheerste kracht in het papier gespijkerd wordt. Mijn schrijfstift heeft een punt zo bot als een borduurnaald en de greep is ruw, om wegglijden van de hand bij het drijven van de letters te voorkomen, maar er ontstaan toch blaren op mijn huid en eelt door de wrijving, vooral aan de binnenkant van het eerste kootje van de middelvinger, die de uitgeoefende druk regelt, tussen de uitersten van kracht verspillen en kracht inhouden. De rest van de pennenschacht is zeskantig en glad, er zit een clip omheen geklemd voor bevestiging in mijn binnenzak of in mijn schoudertas, op de plaats van de koker met de leesbril: een pen met de bevalligheid van een sigarettenpijpje, dartelend in de hand. Een nu al onmisbare accessoire. Vandaar mijn schrik toen het ding zich laatst dagenlang verscholen hield in de holte tussen twee pagina's van een brailleboek, waar het onopgemerkt als de acht jaar geleden verzamelde essenbladeren in de medische encyclopedie van 1908 lag te dromen zonder te verdrogen, tot ik het boek bij toeval opensloeg.

Na een paar zinnen schrijven krijg ik kramp en moet ik mijn arm losschudden en mijn vingers vrij laten spartelen.

In het ziekenhuis krabbelde mijn hand af en toe met een gewone pen wat aantekeningen op oude enveloppen en treinkaartjes, die nog altijd in mijn schoudertas opgeborgen zitten tussen de sleutels en het leren mapje met mijn pasjes – een verkreukeld aandenken. Later heb ik Don om vellen papier gevraagd, maar het krabbelen op treinkaartjes paste toch beter bij de situatie, en bij de flarden uit ‘De ziekenkamer’ van Marija Čudina die als sporen van een zwam zo licht, en zo concreet, in mijn geheugen zweefden. ‘...Een ziekenkamer is een kist waarvan het deksel ogenschijnlijk open, op een kier staat, maar die diep in de Aarde geworteld is – eigenlijk is een ziekenkamer het ronddobberend vlot van een schipbreukeling dat heel af en toe de vorm aanneemt van een stevig dichtgespijkerde kist, die stuiterend over de golven van de ijle oceaan steeds verder van de kuststrook, het uiteinde van het aardoppervlak af raakt...’

Ook nu nog ontsnappen de fijne woordnaaldjes van dat lange prozagedicht virtuoos aan mijn bewustzijn.

Uiteindelijk heb ik bij het verlaten van het ziekenhuis, in een rolstoel, op een tafel in de hal een koker neergelegd met een opgerold briefje erin, de koker voor mijn leesbril die ik toch niet meer nodig had. ‘De honingdruppels van de zon vandaag niet van de grond oplikken.’ Niet de gebiedende wijs maar de onbepaalde wijs: het ijlste spoor, zoveel als een speekseldraadje achtergelaten door een schaduw.

Is het niet in een verhaal van Apollinaire dat een vrouw dankzij een briefje verstopt in een sigaar uit het klooster bevrijd wordt? Dat is het betere werk: op de noodkreet

volgt de verlossing. Maar het is niet altijd de goede tijd voor noodkreten, laat staan voor verlossers.

In het ziekenhuis dacht ik vaak aan het waterflesje van Fluxuskunstenaar George Brecht, zoals beschreven in het mooie boek dat ik op de dag van het ongeluk, onderweg naar het station, toevallig bij me had. George Brecht zou dat flesje in 1965 in Rome ontvangen van zijn vriend Ray Johnson in New York: een klein verzegeld flesje dat water van een New Yorks ijsklontje bevatte. Op het etiket stond hoe het water in een Romeins ijsklontje veranderd kon worden. Maar het flesje heeft George Brecht nooit bereikt, volgens de man die het moest afgeven in Rome, en zo werd het water erin toch niet opnieuw ijs, of misschien is het wel bevroren in toevallige winterse omstandigheden – het verdere verloop van deze onvoltooide reis konden we zelf bedenken.

Ik overdrijf niet als ik zeg dat het opflitsende licht van zulke voorstellingen me door de ziekenhuisperiode heen gedragen heeft. Dat was mijn toevlucht in de lange uren dat ik daar in dat bed als in een doodskist tentoongesteld lag met die aardappelzak over mijn hoofd: een soort tellen van een tot een miljard, met iets ingewikkelder middelen. Een doodgewone of niet zo doodgewone concentratieoefening in het windstille hart van de pijn en de angst. In het oog van de storm.

Ook deze aantekeningen zijn in de eerste plaats bedoeld als concentratieoefening.

Als ik vroeger krantenartikelen over blinden las, dan was ik altijd razend nieuwsgierig naar het antwoord op die ene vraag: hoe redden ze zich eruit? Ik wilde niet heerlijk snotteren om hun ongeluk, ik wilde de fitnesses van hun erva-

ringen en onderzoekingen weten, dankbaar voor ieder snippertje kennis dat ze me aanboden, waarachtige kennis. Geen detail van hun overlevingstechnieken heeft me ooit verveeld!

En nu is het dan mijn beurt om te proberen het hoofd helder te houden.

Ik zal niet schrijven: 'Toen schreeuwde ik het uit,' maar wel: 'Mijn schrijfstift heeft aan het uiteinde een conisch gevormde gum van kunststof, niet groter dan een luciferkop, om foute letters weg te krabben' – ook al heb ik het misschien wel degelijk uitgeschreeuwd. Nou en? De ervaring leert dat zelfs een meer gestileerd neerkladden van gevoelsuitingen leidt tot een kwaadaardige woekering en verabsolutering van die gevoelsuitingen.

Dat is niet altijd zo geweest, herinner ik me vaag, in elk geval heeft het me in het verleden wel eens minder moeite gekost om gewoon mijn hart te luchten, zonder weerzin. Maar de laatste tijd...Vroeg of laat verliest iedereen zijn onschuld, neem ik aan, op een dag drukken we onze voeten op de aardbol terwijl er een storm van gebeurtenissen dwars door ons heen blaast, en intussen kijken we met ons opletende innerlijke oog toe hoe we wankelen. Op een dag is onze jeugd verbrand en zijn onze eerste, argeloze liefdes verbrand. Gisteren is verbrand om plaats te maken voor vandaag en vandaag verbrandt ter wille van weer een nieuwe dag, en koel kijkt ons oog toe. We mogen geen krimp geven!

In het Theehuis waar ik voor het ongeluk werkte, heb ik gezien hoe ons hele interieur werd verbrijzeld omdat onze zaak zou opgaan in een keten van zevenentwintig volkomen identieke Theehuizen, een echte verdwijntruc,

waarbij wij medewerkers in zekere zin ook werden verbrijzeld. Maar een paar dagen later serveerden we in onze splinternieuwe behuizing alweer appeltaart.

Zou ik nu dingen schrijven als: 'Wat moet er in 's hemelsnaam van mij worden...', dan zou zo'n zinnetje me onecht in de oren klinken en tegelijkertijd zou het een moerasachtige zuigkracht uitoefenen, tot ik me er niet meer van zou kunnen losrukken. Dat is de macht van de taal, en het is aan mij die macht behoedzaam in een andere richting te drijven, van me af.

Anders wordt het ook zo'n vertoning.

Er heerst al hysterie alom, een bezoedelende hysterie.

Niet voor niets luidde mijn eerste zin: 'Ruiken als er regen komt!' Het gaat nu vóór alles om het vergaren van zoveel mogelijk opwindende plukjes kennis: dat zal me over de afgrond dragen.

Sinds mijn eerste nachtwandeling vorige maand, hier in de buurt, is er ook werkelijk een nieuwe stad voor me ontsloten, een nieuw nachtelijk universum dat me discreet in zich opneemt, al roepen de voorbijgangers me in een plotselinge roes van hulpvaardigheid toe: 'Iets meer naar links' en 'Iets meer naar rechts'. Het volgende moment heerst er weer rust. Overdag zou het op straat te gevaarlijk voor me zijn, vooral omdat ik de neiging heb me te gedragen als een ziende die toevallig even niets ziet. Dat kwam al meedogenloos aan het licht toen ik na de genezing van mijn hoofdwond mijn eerste uitstapje maakte, aan de arm van Ingeborg, of liever, met mijn hand losjes op de schouder van mijn vriendin zodat al haar bewegingen goed te voelen waren. Ik had toen nog geen geschikte stok, ik dacht: zij zal me onderweg haar ogen wel lenen zonder het te mer-

ken, ik hou zoveel van haar, het zal net zijn of we gezamenlijk kunnen zien, natuurlijk zal ze haar zicht met me delen. Het leek zo vanzelfsprekend dat haar gezichtsvermogen voor twee zou tellen en dat ik dan wel niet letterlijk door haar ogen zou kunnen zien, maar toch in ieder geval weinig last zou hebben van enig gebrek of gemis, dankzij ons langjarig verbond.

We hadden afgesproken een wandeling te maken over de dijk langs het afwateringskanaal ten westen van de stad, maar we waren nog niet op weg of het begon zachtjes te regenen. Daarom besloten we alleen een blokje om te lopen en de rest van de avond door te brengen in het theatercafé aan het eind van de straat.

Wat een contrast tussen mijn serene droomtoestand en de grimmige werkelijkheid! Al na een paar passen onder Ingeborgs leiding verloor ik alle vertrouwen in mijn eigen kracht, bijna onmiddellijk, met een verbluffende snelheid raakte ik niet alleen mijn oriëntatie kwijt maar ook mijn persoonlijkheid en mijn levenswil. Het scheen een ledenpop die daar naast Ingeborg liep, terwijl zij lachte en druk pratend aanwijzingen gaf waar ik mijn voet moest optillen voor een stoepje. Dat moet het stoepje zijn geweest van het Mariaplein met zijn bankjes en zijn zandbak en zijn basketbalveldje, tweehonderd meter achter mijn huis – ik had geen idee. In gedachten zag ik Ingeborgs tanden blikkieren terwijl ze laconiek, precies op de goede toon zei: ‘Hier rechtsaf,’ wat zonder stok een bocht in het niets betekende. Zij was concreet genoeg, maar ik – een slappe marionet, beschermd tegen het voortrazende verkeer in de avondspits maar niet tegen mijn eigen minachting.

Ingeborg had niets in de gaten, ze leidde me naar een

van de bankjes op het plein om me in alle rust een paar kleine zoete tomaatjes en wat lychees te laten proeven die ze voor onze wandeling meegenomen had. Iedere dinsdag heeft ze twee groepen depressieve bejaarden in een tehuis onder haar hoede, bij wie ze een vonkje interesse weet te wekken door ze allerlei voorwerpen in de handen te duwen en ze te laten raden: wat is dit? De gedachte aan hun wezenloze blikken zorgt ervoor dat ze altijd met iets ongewoons voor de dag komt, iets om te proeven of te bewonderen, iets om te strelen, een huisjesslak, fazantenveren, een lichtgevend schilderij van de rommelmarkt. Haar eigen jarenlange depressie heeft ze er tenslotte ook onder gekregen door nieuwsgierig als een kind om zich heen te blijven kijken. Nu vroeg ze ook aan mij, terwijl het sap langs mijn kin droop en zich vermengde met de regendruppels: 'Wat is dit?' – de gewone kordate Ingeborg, van wie ik nu een hersenloos aanhangsel was. Pas later zag ik de grap in van dat herhaalde, montere 'Wat is dit?' Dat heb je ervan als je iemand bezweert haar de botten te zullen breken zodra ze je met fluwelen handschoenen gaat aanpakken!

'Laten we maar naar huis gaan,' stelde ik terneergeslagen voor nadat we ons ommetje hadden gemaakt. 'Het is mooi geweest voor vandaag.'

Op dat ogenblik besloot ik mijn omgeving voortaan op eigen houtje te verkennen en daar zo vlug mogelijk mee te beginnen, 's nachts, met een goede stok.

En zo word ik nu 's avonds al uren voor mijn vertrek verteerd door verlangen naar ruimte en nieuwe kennis en frisse lucht en nog meer ruimte, een pijnlijk kloppend, angstig verlangen dat mijn lichaam in een krans van vlammen hult.

Nu moet ik er wel voor oppassen de levende ervaring niet te smoren in mooie woorden en sterke verhalen, tot het amper meer nodig is nog uit mijn stoel te komen, nog in beweging te komen, met een weelde van formuleringen op zak. Daarom zal ik op de dag voorafgaand aan een wandeling niets schrijven.

Een kartonnen zwaard

Het eerste wat ik moest leren was altijd kaarsrecht te lopen en tegelijk mijn linkerhand losjes op mijn buik te houden in de hoop dat die hand en niet mijn gezicht de klap opvangt bij de botsing met een obstakel dat buiten bereik van mijn stok blijft, een uitstekend muurtje, een lantaarnpaal, een open raam of deur. Het schijnt dat de huid van ons voorhoofd speciale hypergevoelige sensoren heeft om de omgeving te ‘scannen’. Dat zou verklaren waarom mijn kin telkens op mijn borst zakt, mijn voorhoofd vooruitgestoken als een voelspriet.

Mijn stok helpt me om weer rechtop te lopen.

In het begin gebruikte ik in huis een gewone wandelstok, om het evenwichtsgevoel te ondersteunen. Zonder stok verdwijnt direct de gewaarwording van een betrouwbare horizontaliteit in de vorm van een solide vloer, en tegelijk verdwijnt ook de gewaarwording van verticaliteit als ordenend principe – Mondriaans wereld is er een van de zienden, en zelfs de miserabelste stok brengt je die mondriaanse orde onmiddellijk te binnen.

Nu was mijn wandelstok natuurlijk te kort om een flink stuk grond te bestrijken en dat dwong me met de knieën iets gebogen te lopen. Maar dat deed geen afbreuk aan de hulp die ik ervan had. Bovendien is het een mooie stok van bewerkt hout, met een heel dun aluminium dopje aan de

punt, dat koud aanvoelde als ik de stok af en toe verstrooid door mijn handen liet glijden, koud als de neus van een hond die even langs je lichaam strijkt. Op het laatst kende ik zowat ieder kerfje in het houtsnijwerk, en toch liet de stok zich veel minder door mij in bezit nemen na al die uren en dagen dan vroeger na één enkele onverschillige blik. Zo werd me voor het eerst duidelijk hoe heerszuchtig de blik is, en hoe ver je in het rijk van de tastzin wordt teruggedreven in een verre achterwaartse beweging die eigenlijk geen grens heeft: wat je ook aanraakt, en op welke manier je het ook aanraakt, het onttrekt zich uiteindelijk altijd, alsof het zich juist terugtrekt zodra je het roept.

Die mooie stok werd eerst vervangen door een zelfgemaakt kartonnen exemplaar zonder schoonheid maar met een variabele lengte: twee oude affichekokers van verschillende grootte in elkaar geschoven als de delen van een verrekijker, precies passend. In zijn eenvoud een prachtstok, waamee ik het ook op straat heel goed had kunnen redden in nachten zonder regen, al was de punt ervan misschien een beetje te stomp voor het fijnere tastwerk en te zacht voor een duidelijke echo. Onoverwinnelijk is het kind met het kartonnen zwaard!

Mijn nieuwe, dure, uitschuifbare stok van glasvezel ratelt bij iedere beweging waarmee ik een klein stukje straat vrijmaak, en doet alle regenpijpen rinkelen – in de eerste nacht stóóf ik naar huis toen mijn stok een regenpijp op de hoek van onze straat en de Hoogstraat luid rinkelend trof. Maar al gauw genoot ik van de gebarsten klank van de regenpijpen en het ritme van hun opeenvolging. Onhandig is wel dat de stok over de grond rolt als een lamme poot op een wielkje omdat het uiteinde ervan door de weerstand

los gaat zitten. Dat rollen geeft die stok van hooguit twee, drie ons iets onzegbaar zwaarmoedigs.

Na een week had ik een groot deel van de route die ik met Ingeborg liep in één keer afgelegd, een bijna volmaakte staande rechthoek met een kleine knik in de onderste zijde; de tweede hoek die ik omsla is stomp, dan komt de knik en de volgende hoek is weer stomp. Dat is belangrijk om te weten in deze rommelige wijk, die ingeklemd ligt tussen drukke wegen, rivieren en het spoor. In het spiegelende glas van een ingelijste tekening in de gang zag ik vanaf mijn plaats aan tafel altijd de nok van het hoofdkantoor van de plaatselijke krant aan de overkant van de Hoogstraat uitsteken boven de daken van de rij herenhuisen aan deze kant, alsof ze op elkaar geplakt zaten, alsof de ruimte daar klonterde, en dan dacht ik: zo is onze wijk ook aan elkaar geklonterd. Geen plaats blijft onbenut, de nieuwe huizen worden direct, zonder brandgang of doorgang, aan de oude huizen vast gebouwd en hebben alleen nog balkons, geen tuinen. De weinige, overwoekerde tuinen aan de straatkant horen allemaal bij de herenhuisen aan de Hoogstraat; toen ik er voor het eerst langs liep met mijn stok, schrok ik van de onbestemde ruimte die me plotseling van de solide muren scheidde. Poortjes, hekwerk, een tegelpad, allemaal even schots en scheef neergekwakt. De bomen in de tuinen waren nog kaal en verspreidden geen koelte, en geen geuren.

In de stille zijstraten hebben de huizen hier en daar minituintjes op de stoep, een struik, een rozenperk, soms met keien of latjes afgebakend, en tussen de bakstenen in de muren woekert onkruid, dat me nu bij de oriëntatie helpt. In de Annastraat, naast het plein met de bankjes en de

zandbak, weet ik dat ik achtentwintig stappen na de tweede woekering van onkruid aan mijn rechterhand op straat kan gaan lopen omdat er geen auto's meer geparkeerd staan, wel een enorme motorfiets aan het eind bij de doorgang tussen twee rijen flats naar mijn eigen straat. Mijn voorstelling van die motor – groot, onontwijkbaar, nooit precies op dezelfde plaats neergezet – dwingt me langzaam te lopen.

Rommelig en chaotisch is onze wijk dus ook op straatniveau: de kortste route door de Annastraat is meteen de moeilijkste vanwege alle obstakels onderweg, van de overhangende boomtakken en de vuilcontainers op de stoep tot de fietsen tegen de huizen zonder tuinen, veel fietsen, soms in dubbele rijen, zodat mijn stok er reddeloos in blijft haken en de fietsen kletterend omvallen en de ramen van de huizen worden opengetrokken: 'Wat moet dat!' Of de fietsen vallen nog *nét* niet om maar slaan wel de armen van hun stuur naar me uit en dan zit ik vast, dat is een heel aparte gewaarwording, *in* een paar fietsen lopen en er zo in verstrikt raken dat je je niet meer kunt losrukken uit hun omstrengeling. Soms is *één* fiets al genoeg voor zo'n sensatie van het omhelzende stuur, en je kunt je er niet op voorbereiden, behalve door je stappen te tellen vanaf de hoek, of vanaf een andere gemarkeerde plaats, tot bij de beruchtste huizen en dan proberen met een bocht om de fietsen heen te lopen. Dat is centimeterwerk, dat vergt oefening, voor mijn eigen huis staan soms wel zes, zeven fietsen klaar om me goedenacht te kussen als ik thuiskom, en op dat moment, aan het eind van mijn tocht, heb ik voor passen en meten het geduld niet meer. Maar de fietsen wijken niet, ik moet wijken, dus schuifel ik dat laatste stuk tot aan

mijn deur als een schooier met te veel borrels op, mijn vijftwintig passen tellend vanaf de hoek, want bij vijftwintig verwacht ik de lastigste fiets, op een stang, los van de muur. Het is hier voor het huis te druk om met snelle en zekere pas op het fietspad te lopen en de stoeprand te gebruiken als perfecte hulp voor mijn oriëntatie.

De overhangende takken en de geveltuintjes zijn een verhaal apart, in de lente hadden ze nog weinig groen en sloegen ze hun tere blaadjes en bloesempjes lustig tegen me aan: de eigenaardigste geseling die ik ooit had ondergaan. Eén struik had een geurige zachtheid die ik niet kon weerstaan, ik próbéeerde er niet eens voor uit te wijken. Maar de zomer heeft niet alleen de klank veranderd van de echo's die ik hoor (minder droog), maar ook het karakter van die lieflijke struik. Op een nacht zat mijn gezicht opeens onder het bloed nadat de struik in me had geprikt, met van die heel fijne, goed verstopte, venijnige doornen, voelde ik toen ik terugliep om te weten te komen wat er was gebeurd.

Zo leer je de wonderen der natuur en de omwenteling van de seizoenen op een heel nieuwe manier kennen.

'Dat lijkt me nu zó moeilijk!' riep een mannenstem toen ik voor het eerst mijn stappen vanaf de hoek van de straat tot voor de doornstruik aan het tellen was ...vijfendertig... zesendertig... en daar kwam van links al iets groots en warm dicht tegen me aan lopen, wat ik niet prettig vond.

'Hoe heet je? Ben je echt blind?'

'Je hebt gedronken,' zei ik streng.

Blijkbaar vormde dat het bewijs van mijn blindheid. Ik kon hem ruiken!

'Ik ben dj in de Koekjesfabriek.'